

BVD, hoe zat het ook alweer?

Hilmar van Weering, rundveedierenarts

De GD krijgt zeer regelmatig vragen over BVD. Daarom kort wat BVD-feiten op een rijtje.

Verschuifselen

Is een dier ooit besmet geweest met BVD, (Bovine Virusdiarree) dan zal een infectie meestal ongemerkt voorbijgaan. Dieren zonder afweerstoffen kunnen de volgende verschuifselen vertonen:

- afsterven en verwerpen van de vrucht;
- geboorte van een dragerkalf (dragerkalf kan als gezond ogend kalf ter wereld komen);
- geboorte van kalveren met waarneembare afwijkingen, zoals oog-, vacht- en hersenafwijkingen;
- luchtwegproblemen bij kalveren en jongvee;
- diarree, koorts, speeksel, verminderde eetlust en/of uitdroging;
- productiedaling;
- sterfte;
- door de weerstandsverlagende eigenschappen van het BVD-virus zijn dieren die een BVD-infectie doormaken, meer vatbaar voor andere aandoeningen waarbij de immuniteit een rol speelt zoals mastitis en andere bacteriële infecties.

In cijfers

Bovine Virusdiarree is een wereldwijd voorkomende infectie bij rundvee. In Nederland heeft het melkvee op 80% tot 90% van de bedrijven afweerstoffen tegen BVD. Op eenderde van de melkveebedrijven komen één of meerdere virusdragers voor. Per jaar

loopt 20-30% van de gevoelige bedrijven een nieuwe BVD-besmetting op.

Besmettingsroute

Binnen de rundveepopulatie is gemiddeld 1 tot 2% van de dieren ouder dan zes maanden BVD-drager. Zij scheiden continu virus uit met alle lichaamsvloeistoffen. Overdracht van het BVD-virus gebeurt meestal via diercontact. Daarnaast is indirecte verspreiding via mensen of materialen of via de lucht mogelijk.

Ontstaan van dragers

Wordt een drachtig rund voor het eerst besmet in de eerste 120 dagen van de dracht, dan kan het kalf na infectie een virusdrager worden. Draggers blijven vaak achter in groei, zijn vaker ziek en genezen moeilijker. 90% van de dragers wordt door deze verschuifselen niet ouder dan twee jaar. Nakomelingen van dragers zijn ook drager. Soms zien dragers er volkomen gezond uit.

Risicofactoren

De BVD-risicofactoren zijn onder te verdelen in dieren, hygiëne en overige risicofactoren.

Dieren

Het virus kan op een bedrijf geïntroduceerd worden door:

- aankoop of contact met virusdragers;

- aankoop met primair (of tijdelijk) geïnfecteerde dieren;
 - contact met besmette runderen van andere bedrijven (bijvoorbeeld door over de draad contact, uitbreken, uitscharen, fokveedagen, etc.);
 - aankoop van een drachtige vaars/koe waarvan het ongeboort kalfje een virusdrager is;
 - overbrenging door herkauwers anders dan runderen;
 - een geïnfecteerde pinkentier.
- Dit alles is grotendeels te voorkomen door een gesloten bedrijfsvoering.

Hygiëne

De infectie kan worden geïntroduceerd met materialen en werktuigen en door professionele bezoekers met smetstof op de kleding.

Overige risicofactoren

Hierbij kan worden gedacht aan:

- besmet sperma;
- besmette embryo's;
- besmette medicijnen (aangebroken potjes).

BVD kan goed worden bestreden. Er is een scala aan betrouwbare testen beschikbaar om BVD op een systematische wijze aan te pakken. De GD heeft daartoe diverse programma's ontwikkeld. Een goed begin is de BVD QuickScan. Ook bestaan er goede vaccins.

